

Szeptember 4-én este 8 órakor a Népstadionban összeül az Omega konceRt. hetvenezres közgyűlése. Ennek csak a fele tréfa, hiszen a koncert valódi lesz, s a háttérben tényleg fölépült nemcsak a monumentális színpad, hanem egy részvénytársaság is. Az Omega Zeneműkiadó Rt. elnöke Kóbor János, alias Mecky. Az együttes frontemberét a múlttól, a jelenről és a jövőről kérdeztük.

A gimnázium eminens tanulója - hasonlóan a '60-as évekbeli kortársaihoz - fogékony arra az ifjúsági zenére, amely itthon alig vagy csak nehezen elérhető. Ez a generáció a Radio Luxemburg könnyűzenei adásain szocializálódik, annak tudatában, hogy mindez félig-meddig tiltott tevékenységnek számít és dícséret nem jár érte. Ráadásul kénytelen angol tudásra is szert tenni, ami a későbbiekben kifejezetten hasznosnak bizonyul. Hősünk lehúzott 37 évet az Omega együttesben, de ma sem nyugszik babérjain, hanem újabb és újabb Babilonokat akar meghódítani. A Népstadion kormánypáholyában beszélgetünk, ide már alig hallatszik föl a zenekar próbájának dübörgése.

- Öt évvel ezelőtt voltatok utoljára színpadon. Egy ilyen hosszabb kihagyás után mi halványul el, az, hogy mikor kell belépni az énekszólammal vagy a szövegek?
- A szövegek - kivéve persze az új számokat - egy-két próba után már nem okoznak gondot.
- Változatlan formában adjátok elő a régi nótákat is?
- Elképzelhető, hogy módosítunk egy-két szám hangszerelésén, előadásmódján, mert ma már jobban meg tudjuk csinálni, mint annak idején. De általában törekszünk az eredeti hangzásra.
- Hogy álltok a próbákkal?
- Gyakorlatilag néhány hete kezdődtek a zenekari próbák, "ismerkedtünk" a nótákkal, most már színpadszerű fölállásban, és 20-a után pedig már a műsor szerint próbálunk. Egyelőre mintegy 38 nótát, de ezek közül csak 30-at játszunk majd el. Ennyi teszi ki azt a tervezett három órás műsoridőt.
- Hogy állítottátok össze a programot? Gondolom lesznek régi és vadonatúj számok is.
- A legutolsó koncertünk óta megjelent két lemezünk, ezekről is játszunk egy-egy számot, de nem visszük túlzásba, hiszen az elmúlt 37 évről kell átfogó képet adnunk. Arra törekszünk, hogy a mostani koncert ne legyen a '94-es másolata, amikor az első lemezeinkről és a 80-as évek albumairól játszottunk. Elsősorban a 70-es évekből, a IV-es, V-ös, VI-os, X-es, XI-es lemezekről válogattunk. Természetesen a kötelező gyakorlatok ott lesznek, amelyek nélkül nincs Omega-buli. A két koncert együtt ad teljes képet az együttes munkásságáról.
- Mi lesz a koncert mottója?
- A koncert fő motívuma a Mire vársz, új Babilon épül, de az idei Rolling Stones turnénak Bridges to Babilon lett a címe, - mindig eltalálják azt, amit mi akarunk - teszi hozzá nevetve -, úgyhogy ezt a nevet nem adhattuk. Azonban a színpad, a környezet, mind-mind babilonos, Bábel-tornyos lesz, a Népstadion arányaihoz illő monumentális méretekkel. Azt szeretnénk, hogy mindenhol jól lehessen látni és hallani.
- Van kedvenc számod?
- Nem nagyon. Amikor meghallok egy-egy régi nótát, akkor főleg az jut eszembe, hogy mit, hogyan kellett volna. Nem szeretek "ítéletet" mondani felettük. A fontos a közönség ítélete, az pedig már régen eldöntötte, hogy melyek a legjobb nóták. Ezt kellett figyelembe vennünk a műsor összeállításakor.
- Hallgatsz más zenét, mondjuk az Music TV-n, vagy a legújabb hazai bandákat?

- Bele-bele nézek az MTV-be, de nem sok újat mond, amit ott látok. Mindig szerettem a zenét, a jó rockbandákat, gyűjtöttem a lemezeket, de soha nem voltam kimondott zenerajongó. Sokat jártam koncertekre, ami mindig fontosabb volt mint egy "konzerv". Mostanában az új médium, a DVD, a jó minőségű videó CD köti le az érdeklődésemet. Egyre több koncertfilmet lehet kapni a nagy rockbandákról, a Rolling Stonestól, a Metallicától és másoktól. Ezeket szívesen nézem.
- Alapvetően tevékeny ember vagy. Ilyenkor érzed magad igazán elemedben, vagy volt elég dolgod az elmúlt öt év során is?
- Bőven akadt tennivalóm. Bár néha úgy érzem, hogy - a koromnak megfelelően - egy kicsit lassulok, de azért még ma is sokat bírok, majdnem ugyanannyit, mint korábban. A készítés azonban már sokkal kisebb. Annyit vállalom, amennyivel szívesen megbírkózom. Egy ilyen Népstadion-buli bizony a határértéken van. A koncerttel kapcsolatos előkészületek és a szervezés fizikailag is igénybe vesz.
- A koncertet végigénekelni és -rohangálni, az sem kis teljesítmény. Sportolsz rendszeresen?
- Merem remélni, hogy fizikailag nem csak erre az egy koncertre vagyok "hitelesítve". Amit sportnak nevezhetünk, azt húszéves koromban csináltam, de a szerencsés adottságaim miatt ilyen gondjaim nincsenek. Szeretek mindenfajta természetes testmozgást, sokat gyalogolok, ahol lehet ott lépcsőt mászok, akár a tizedikre is. Kissé lazábban teniszezgetek, vitorlázom, úszom. Tehát nincs gond az állóképességemmel.
- Egy ideje a kábeltévék csatornáin föltűnt az W-szimbólum. Az Omega TV mennyiben kapcsolódik az Rt-hez?
- A 75 százalékának az Omega Rt. a tulajdonosa. Az Omega TV jelenleg kísérleti adást sugároz, és a terveink szerint a koncert után kezdjük a rendes műsort.
- Egy tévécsatorna nagy erőt jelent. Milyen koncepció szerint állítjátok össze a műsort?
- Természetesen a zene lesz a főszerepben, de szeretnénk sok sportprogramot is adni, és mindkét "műfajban" elsősorban a magyar szereplőket részesítjük majd előnyben. A magyar zene -elsősorban a kereskedelmi tévékben, de sajnos még a közszolgálati csatornákon is - meglehetősen a háttérbe szorult.
- Ahogy Nagy Feró énekelte annak idején a Bikiniben: Amerikából bejön a zene. Hát itt van, csőstül.
- Kár azokért a csaknem feledésbe merülő értékekért, amik létre jöhettek, gondolok például a jó magyar filmekre. Persze ma már pénz nélkül semmit sem lehet kezdeni. Ez egyébként egy borzasztó nagy kérdés, hogy a korábbi negyven év ideológiai kizárólagossága és a mostani pénzuralom közül melyik a kártékonyabb? Nincs sok különbség. Ami most van, ez sem az igazi.
- 94-ben azt mondtad, hogy a legmerészebb álmaitokban sem reméltétek, hogy az a rendszer valaha is megváltozik. Ilyet szerettetek volna, ilyennek képzelétek?
- Mi elég jól ismertük a kapitalizmust, hiszen kinn láttuk, hogy milyen. A legfejlettebb országok - Svédország, Svájc, Anglia, Németország, az Egyesült Államok - kapitalizmusa még el is fogadható. De Törökországban is kapitalizmus van. Ami ugye kissé más. Nem volt tök hülye Marx és Engels. A társadalmat nagyon megosztja a pénz: egy gazdag kisebbségre, akik nagyon jól élnek, és egy nagyobb részre, akik viszont rosszul élnek. Az ország nálunk is kettészakadt. Egy kisebb csoport számára ez a mostani állapot minden szempontból jobb, a tömegek viszont nagy kérdőjeleket tesznek a rendszerváltozás mellé. Én mindig kívül akartam magamat tartani a politikából, de akkoriban is éreztem, hogy ami van az nem jó, s az ellen a magunk enyhén kötekedő módján tiltakoztunk is. Az a fajta kétkedés ma is megvan bennem.
- Meghívtátok a kormány egyik-másik tagját a koncertre?
- Ezt korábban sem tettük és most sem. Nagy megtiszteltetés, és örülünk, ha eljönnek, de

senkire nem akarjuk ráerőltetni. És el akarjuk kerülni a hatalommal való összekacsintás látszatát is.

- Azt azért nem tagadhatod, hogy ez a kormányzat közelebb áll hozzád, mint az előző.

- Mindenképpen. És remélem, hogy a mai fiatal vezetők az ország dolgait végre a valódi változások irányába fordítják. Nem könnyű a helyzetük. Vannak bizonyos pozíciók, amelyekben nálunk csak bukni lehet. Ilyen természetesen az MLSZ elnök, a szövetségi kapitány vagy a klubok edzői.

- Nem messze tőlünk - ide látszik a Sport Szálló - talán már tudják, hogy maradt vagy ment az elnök...

- Igen, erről jutott eszembe a hasonlat. Nem könnyű a politikusi szerep, nagyon nehéz egyértelműen jó politikát folytatni. Ez a "műfaj" mindig ilyen lesz: egy-egy döntés bizonyos köröknek kedvez, másoknak, néha a többségnek, pedig nem. Nehéz meghatározni, hogy egy ország előrehaladásához mi a jobb. Nálunk a szabadságjogokat tekintve demokrácia van, de sajnos a pénzek elosztása az elmúlt tíz évben nem az igazságosság elve szerint történt.

- Ha már a meghívásoknál tartunk. Folytatódik a haladó hagyományotok - korábban a Hobo Blues Bandet, majd a Beatricét -, idén is egy markáns rockbandát hívtatok meg előzenekarnak, a P.Mobilt.

- Igen, annak idején az Omega olyan előzanakarokat választott, amelyek később nagyon meghatározóak lettek a rockzenében, a Hobo Blues Bandtől a Beatricén át a Scorpionsig. A P. Mobilt is segítettük már a pályafutása során, de nem koncerten, hanem a lemezkiadásban. Nagyon megtetszett az ötlet, hogy ezúttal Vikidál Gyulával együtt, az egész P.Mobil-jelenség bemutatkozik, mert szerintem ők alkotják a magyarországi hardrock legerőteljesebb vonulatát. Jól illeszkednek majd a műsorunkhoz, hiszen mi is a hardrockos számainkat választottuk ki a koncertre.

- Ráadásul a P.Mobil számok szólnak is valamiről... Ellenben sokak bizonyára nem örülnek ennek a döntésnek, mert mint köztudott, Schuster Lóri a MIÉP színeiben politizál.

- Rendszben van, hogy az ember életébe a politika is beleszól, de itt a Népstadionban nem lesz politika. Már sokan megkérdezték, hogy képzeljük Schuster Lóri és a P. Mobil fölléptetését. A legfontosabb dolog ezen a téren a tolerancia. El kell fogadni, hogy valaki így gondolkozik a világról, más pedig úgy. Különben nagyon sokféle alapon rekeszhetnénk ki az embereket. A koncert előtt a bejáratoknál senkitől nem kérdezzük meg, hogy MIÉP-es, SZDSZ-es vagy MSZP-s. Egyébként azt sem tudom, hogy a zenekar tagjai tavaly melyik pártra szavaztak. Ez magánügy.

- Honnan jött a kárpótlási koncertjegy ötlete?

- Most minden a pénzről szól, és ez ellen mi - a saját játékszabályaink keretein belül és némi iróniával - tiltakoznunk. Sajnos '94-ben még nem alakítottunk vállalkozást, pedig végül az is egy 150 milliós produkció lett. Amikor elhatároztuk ezt a koncertet, a legelőször azt döntöttük el, hogy valamilyen vállalkozási formában kell létrehoznunk. Ekkora pénzeket már nem lehet másként kezelni. Fölmerült a kft. ötlete is, de az már kissé snassz. Rt., az igen! Ha pedig részvénytársaság, akkor az legyen részvényes, aki részt akar venni a produkcióban, aki tesz is érte valamit: tehát mi és a közönség. Közben persze kiderült, hogy a részvénytársasági forma meglehetősen szigorúan szabályozott. Az eredeti elképzelést, hogy nyílt részvénytársaságot alapítsunk, már nem is tudtuk megvalósítani. Áttanulmányoztam a gazdasági vállalkozásokról szóló 3-4 vastag könyvet, és rájöttem, hogy ehhez mindenképpen profi szakemberek kellenek. Ezután hoztuk létre ezt a zárt Rt.-t a Quaestorral. Mivel nem lehet nyílt jegyzést csinálni, a törzsrészvényeket ajándékba adjuk a koncertjegyekhez. A hivatalos átruházás módja az, hogy

mindenkinek adunk egy kárpótlási jegyet is, az Omega 37 évéért, s ezért kaphat részvényt. Ez nem kötelező, viszont aki több kárpótlási jegyet is begyűjt, annak több részvénye lehet. Tehát egy kicsit ironikusan eljátszogatunk ezekkel a szavakkal - részvény, kárpótlási jegy -, amik jellemzik a mai, pénz uralta világot. A belépőjegyek is a régi bankjegyekhez - a tizeshez, a húszashoz, ötveneshez és a százashoz - hasonlítanak. Ez persze nem azt jelenti, hogy egyetértünk a pénz mindenhatóságával, sőt ezzel mi a bírálókat kívántunk kifejezésre juttatni. Ennek ellenére az Omega Rt. egy valóságosan működő részvénytársaság marad a koncert után is. Az Omega történetének tulajdonosa, gondozója, továbbélője és esetleges exportőre. Foglalkozunk majd más csapatokkal és más kulturális programokkal is.

- Az Rt. a terveitek szerint egyfajta küldetést is föl vállal: új magyar rockcsapatok menedzselését.

- Igen, nemcsak a saját zenénket, hanem szinte műfaji határok nélkül - a komolyzenét is beleértve - sokféle kulturális ügyet fel akarunk karolni. Ezt nemcsak Magyarországon, hanem világszerte folytatni szeretnénk. Ennek keretében és ezekért a célokért fog tevékenykedni az Omega TV is.

- A Quaestorral milyen arányban részesedtek az Rt.-ben?

- Nekik is ugyanannyi szavazati és osztaléki elsőbbségi részvényük van, mint nekünk. A részvények ötven százalékát pedig a 70 ezer néző törzsrészvénye teszi ki, pontosabban azoké, akik beváltják a kárpótlási jegyeket. Ezzel nem zárul le az Rt. struktúrája, mert további részvényeket fogunk kibocsátani valós üzleti terv mellett. Ennek során természetesen nem kizárt szakmai befektetők jelentkezése sem.

- Ezek szerint a tőzsdére is mentek majd.

- Részvénytársaságnál ez soha nem zárható ki, hiszen van esély egy jól működő Rt.-re. Egy szakértő mondta - mivel bármilyen vállalkozás csak bizalomra épülhet -, hogy a legjobb ötlet ebben az Omega és a rajongótábor közötti bizalom.

- A tevékenységi kör mi mindenre terjed ki?

- Nagyon tág. A nevünk Omega Zeneműkiadó Részvénytársaság, tehát a fő tevékenységünk ez. De ami egy kicsit is közel áll hozzánk az mind benne van. Eddigi működésünk során a számítástechnikával kapcsolatos területen sokféle tevékenységet végeztünk, aránylag sikeresen. Csakhogy akkoriban mindig köztünk és a világpiac között volt a vasküszög, amin elég nehéz volt átdobálni még a zenénket, is nemhogy a más jellegű szellemi termékeinket.

- El tudtál volna képzelni magatoknak egy másfajta forgatókönyvet a '60-as évekre?

- Mi annakidején azért nem disszidáltunk, mert itt születtünk, magyarul beszélünk, itt jártunk iskolába, ezt a történelmet ismertük meg, itt voltak a haverjaink, és a gyerekeink is ide születtek, itt vagyunk itthon. Akkoriban "vörös" játékszabályok voltak, amiket be kellett tartani. Nagyon sokszor fölmerült persze, hogy mi történt volna, ha 1968-ban, az első angliai turnénk után kinn maradunk. Valószínűleg egészen más karriert futottunk volna be. Talán szét sem vált volna az eredeti banda, ami nagyon erős felállás volt. Sok mindenre képesek lettünk volna, és Angliából vagy más nyugati országból rajtolva, a '70-es évekre biztos, hogy világszínvonalú csapat lettünk volna. A későbbiekben viszont az akkori kultúrpolitika miatt a nyugati föllépéseinket nem folytathattuk, - és mivel nem akartunk kinn maradni - az együttes két részre szakadt. Az ambíciók persze mind a két csapatban megmaradtak. Az LGT angolszász területeken, mi pedig Nyugat-Európában próbálkoztunk. De ebben a körben már nem sikerült az abszolút áttörés. Ennek ellenére nyugodtan mondhatom, hogy végül mi egy nagyon széleskörű európai ismertségre tettünk szert. Ha pedig azt nézem, hogy az akkoriban előttünk játszó Scorpió mire vitte, biztos vagyok benne, hogy ezeket a magasságokat mi is

meghódíthattuk volna. Ezt bizonyította az is, hogy a Scorpions a '94-es koncert után földolgozta a Gyöngyhajú lányt.

- Az űs-Omegában miért éppen Te lettél az énekes, hiszen akkor még énekelt Wittek Mária és mások is?

- Igen, Wittek, Somló meg én. Sőt Presser Pici, Benkő Laci és Mihály Tomi is. Ettől volt nagyon sokszínű és nagyon széles skálán mozgó a csapat. Az űs-Omega ezért is marad örökre kedves emlék. Somló később az artista világba távozott, Wittek Marinak pedig a magyar számok már nem mentek olyan jól, mint az angolok. Így fokozatosan egyre inkább rám hárultak az énekeladatok. Egyszer Pici azt mondta: "Tedd már le azt a hülye gitárt, majd az Elefánt (Molnár György) gitározik." Ennek örültem, mert nem nagyon szerettem gyakorolni. A szétválás után pedig teljesen rám maradt az éneklés.

- Pedig amennyire ismerlek, Te nem vagy az a mindenáron szerepelni vágyó, exhibcionista alkat, amilyenek általában a frontemberek.

- Egyáltalán nem. Sőt, ezt a szerepkört nem is nagyon szerettem, hiszen én nem akartam zenész lenni. Ilyesmi - a színpadi szereplés, pláne frontemberként - meg sem fordult a fejemben. Én nem készültem Mick Jagger-i szerepre. Nekem ez a mostani koncert is komoly belső erőfeszítésbe kerül, és magamtól eszembe nem jutott volna. '94-ben és most is engem volt a legnehezebb a színpadra "cipelni". De amikor ráhangolódom, akkor teljes erővel dolgozom. Mick Jaggernek ez tölti be a teljes életét, nekem viszont - bár az én életem is a rock világában telik - a lelkem mélyén maradt egy kis betöltetlen űr.

- Mi az?

- Az, aminek gyerekkoromtól készültem, és amilyen diplomát szereztem, az építészmérnöki pálya. Ezt szerettem volna csinálni.

- Nostalgia?

- Nem az, mert a végzettségemet egy napig nem kamatoztattam. A diplomaosztás után már csak az Omega volt. Az igaz, hogy az épületeket a mai napig más szemmel nézem.

- Egy-egy érdekes építészeti struktúra megdobogtatja a szívedet?

- Az építészettel kapcsolatban bármit másként reagálok le, mint aki nem tanulta ezt. Aktívan persze soha nem fogom csinálni.

- A formák ragadnak meg inkább vagy a statikai megoldások?

- Pontosan nem tudnám megmondani. Gimnáziumba jártam, a matematika és az ábrázoló geometria volt a két kedvenc tárgyam. Ezért és a családi hagyományok és hatások miatt - nagyapám és nagybátyám is építész volt - mentem erre a szakra. De az egyetem öt éve alatt már dübörgött az Omega, és ez határozta meg az életemet. Nem is tudtam istenigazából elmélyedni a szakmában. A diplomavédés idején volt az angol turnénk.

- Az egyetemen már lemondtak rólad?

- Az első évfolyamban még nagyon komolyan vettem a dolgokat, akkor még a gimnáziumhoz hasonlóan kitűnő voltam. A későbbiekben egyre kevesebb időm volt előadásokra járni, és határidőre megcsinálni a feladatokat. A diplomavédéskor már biztosan tudták, hogy nekem a közeljövőben nem az lesz fő csapásirány, amelyen elindulok.

- A zenélés mellett már hosszabb ideje benne vagy az üzleti életben is, és az Omega Rt.-vel ez még inkább így lesz. A következő lépés a politika lehet. El tudnád magad képzelni valahol a magyar politikai mezőben?

- Nem nagyon. Úgy érzem, hogy az kilátástalan vállalkozás.

Lehet, hogy talán egy amerikai elnöknek vagy más nagyhatalom vezetőjének jó lenni, de egy magyar politikus lehetőségeit annyi körülmény befolyásolja, hogy...

- Gúzsba kötve kénytelen táncolni?
- Valahogy úgy, ez az egyik legnehezebb zsákbanfutás. De nemcsak ebben az évszázadban. Azt hiszem Mátyás királyt - és más híres uralkodókat is - csak az évszázadok távolából tekinthetjük jószágos, nagy királynak. Ha végignézzük a történelmünket, hol a tatár, hol a török, később az osztrák, majd a német, végül az orosz határozta meg a magyarországi helyzetet. Önálló magyar politikára alig volt lehetőség. Ezért sem érzek én bármiféle ambíciót a politika iránt. Nem tudnék zászlót bontva biztos irányt kijelölni, hogy na, ez a megfejtés, erre kell menni. De így omegásan, kételkedni a határozottan kijelentett megállapításokban, ennyi politizálás még belefér. Ami engem optimizmussal tölt el, az az, ami az Európai Unióban zajlik. Remélhetően megszűnik Kelet-Európában is a határokkal szétszabdaltság, mi is egységesülünk, de nem fogunk elszíntelenedni. Azt a legnehezebb elfogadni, hogy a Földön élő emberek talán 80 százaléka alig elviselhető körülmények között él. Azon kellene fáradozni, hogy az esélyek kiegyenlítetebbek legyenek. De e téren nem vagyok derűlátó. Aki megalkotta a Mindenséget, úgy tűnik, hogy kísérletező kedvében volt. A végszóra betéved a kormánypáholyba egy szelíden sétálgató galamb:
 - Ime egy békegalamb! - ujjong Mecky - De hol van a pálmaág?

Zétényi Zoltán

Fotó:2Z Fotó & Média